

Sygn. akt VU 949/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Stanisław Pilarczyk

Protokolant Anna Sobańska

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2014 r. w Kaliszu

odwołania G. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 25 czerwca 2014 r. Nr (...)

w sprawie G. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość świadczenia

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 czerwca 2014 roku, poczynszy od dnia 1 czerwca 2014 roku, to jest od miesiąca, w którym nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O., przyznał wnioskodawczyni G. T. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach, z jednoczesną wypłatą tej emerytury. Kwotę emerytury organ rentowy ustalił dla wnioskodawczyni w wysokości 1 420 zł miesięcznie.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła wnioskodawczyni G. T., podnosząc w odwołaniu, iż we wcześniejszej decyzji z dnia 30 maja 2014 roku organ rentowy ustalił jej wysokość emerytury na kwotę 1 496,52 zł, a więc w wysokości wyższej, pomimo iż miała krótszy staż pracowniczy o 10 miesięcy.

Organ rentowy, w odpowiedzi na odwołanie wnioskodawczyni, wniósł o jego oddalenie.

Sąd poczynił następujące ustalenia:

Organ rentowy, wykonując wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu, z dnia 7 marca 2014 roku, przyznał wnioskodawczyni G. T., urodzonej (...), prawo do emerytury w niższym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach, decyzją z dnia 30 maja 2014 roku, poczynszy od dnia 1 sierpnia 2013 roku.

Emeryturę tą obliczono dla wnioskodawczyni zgodnie z art. 183 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku, o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, czyli 20% emerytury obliczono na podstawie art. 53 cytowanej ustawy o emeryturach i rentach, a 80% emerytury obliczono na podstawie art. 26 tejże ustawy. W decyzji tej ustalono, iż kapitał początkowy wnioskodawczyni wynosił 112 623,83 zł, a po waloryzacji, w tym waloryzacji kwartalnej, wynosił 351 161,51 zł, a kwota zwaloryzowanych składek wynosiła 79 125,21 zł.

Ze względu na to, iż emeryturę wnioskodawczyni przyznano od dnia 1 sierpnia 2013 roku, to jest w trzecim kwartale, kwota składek, poddana ostatniej rocznej waloryzacji, została włączona w cykl waloryzacji kwartalnych. Do udowodnionych okresów składkowych dodano okres równy różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, wynoszącym 61 lat, 9 miesięcy, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę, wynoszącym 55 lat, 6 miesięcy, czyli 75 miesięcy, zgodnie z art. 185 cytowanej wyżej ustawy o emeryturach i rentach.

Wysokość tak ustalonej emerytury dla wnioskodawczyni wyniosła 1 496,52 zł (dowód – decyzja organu rentowego z dnia 30 maja 2014 roku – k. 161 akt emerytalnych wnioskodawczyni, pismo organu rentowego – k. 13 akt rentowych wnioskodawczyni, sposób obliczenia waloryzacji kapitału początkowego – k. 14 akt sądowych, sposób obliczenia kwoty składki zaewidencjonowanej na koncie wnioskodawczyni, z uwzględnieniem waloryzacji – k. 15 akt sądowych).

W związku z kontynuowaniem przez wnioskodawczynię zatrudnienia, prawo do wypłaty tak obliczonej emerytury zawieszono (dowód – decyzja z dnia 30 maja 2014 roku – k. 162 akt emerytalnych wnioskodawczyni).

Po rozwiązaniu w dniu 31 maja 2014 roku umowy o pracę, wnioskodawczyni wniosła, w dniu 12 czerwca 2014 roku, o przeliczenie i odwieszenie przynaj emerytury (dowód – wniosek wnioskodawczyni – akta emerytalne wnioskodawczyni).

Zaskarżoną decyzją z dnia 25 czerwca 2014 roku organ rentowy ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury od dnia 1 czerwca 2014 roku. Wysokość emerytury dla wnioskodawczyni obliczono również zgodnie z art. 183 ustawy o emeryturach i rentach, czyli 20% emerytury obliczono na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, a 80% na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej. Kapitał początkowy wnioskodawczyni, w decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku, uległ obniżeniu do kwoty 110 341,55 zł, ponieważ okres dodany, na podstawie art. 185 ustawy emerytalnej, uległ skróceniu do 65 miesięcy. Faktyczny wiek emerytalny został przyrównany do wieku osiągniętego w dniu podjęcia wypłaty emerytury. Kapitał początkowy wnioskodawczyni, po waloryzacji, uległ zmniejszeniu w porównaniu do decyzji organu rentowego z dnia 30 maja 2014 roku, do kwoty 313 843,78 zł.

Również kwota składki zaewidencjonowanej na koncie, z uwzględnieniem waloryzacji, uległa zmniejszeniu do kwoty 75 654,28 zł, ze względu na fakt, iż jeżeli ustalenie emerytury następuje w miesiącu czerwcu, wówczas kwota składek, poddana ostatniej rocznej waloryzacji, nie podlega żadnej waloryzacji kwartalnej (dowód – decyzja organu rentowego z dnia 25 czerwca 2014 roku, pismo organu rentowego z dnia 13 października 2014 roku – k. 13 akt sądowych, sposób wyliczenia zwaloryzowanego kapitału początkowego – k. 16 akt sądowych, sposób wyliczenia składki zaewidencjonowanej na koncie wnioskodawczyni, z uwzględnieniem waloryzacji – k. 17 akt sądowych).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 173 ust. 3-5a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku, o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 roku, poz. 1440 j.t. ze zmianami) kapitał początkowy ustala się na dzień 1 stycznia 1999 roku.

Pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 roku, przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 roku, pomniejszonego o naliczone i potrącone od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 rok.

Drugiej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2001 roku, na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a.

Trzeciej waloryzacji, przeprowadzonej od dnia 1 czerwca 2002 roku orz kolejnych, dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy emerytalnej, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek, zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca, poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego, określonego w art. 173-175 oraz środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 roku, o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185. Natomiast ustęp 3, powyższego art. 25, stanowi, iż waloryzację składek przeprowadza się corocznie, od dnia 1 czerwca każdego roku, poczynając od waloryzacji za rok 2000, z uwzględnieniem art. 25a. w wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu.

Cytowany art. 25 ust. 5 stanowi, iż waloryzacja składek polega na pomnożeniu zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek przez wskaźnik waloryzacji.

Zgodnie z art. 25a ust. 1, cytowanej wyżej ustawy emerytalnej, przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, jest zwaloryzowana kwartalnie. Zgodnie z ustępem 2 tego artykułu, w przypadku ustalania wysokości emerytury:

1. w pierwszym kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za trzeci kwartał poprzedniego roku;
2. w drugim kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku;
3. w trzecim kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za pierwszy kwartał danego roku;
4. w czwartym kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za drugi kwartał danego roku.

Natomiast ustęp 3 tego artykułu ustawy emerytalnej stanowi, iż waloryzacji kwartalnej podlega kwota składek zewidencjonowanych na ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału, za który przeprowadzana jest waloryzacja, powiększona o kwoty uzyskane w wyniku poprzednich waloryzacji kwartalnych.

Ustęp 4 cytowanego art. 25a stanowi natomiast, iż waloryzacja kwartalna składek polega na pomnożeniu zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek przez wskaźnik waloryzacji określony w ust. 5. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu.

Art. 183 ust. 1 i 5 cytowanej wyżej ustawy emerytalnej stanowi natomiast, iż emerytura, przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 roku, z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2013 i 2014, wynosi:

1. 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53;

oraz

2. 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

W myśl art. 26 ust. 1 ustawy emerytalnej, emerytura stanowi równowartość kwoty, będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia, ustalonej w sposób określony w art. 25, przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Ustęp 2 i 3 tego

artykułu stanowi natomiast, iż wiek ubezpieczonego, w dniu przejścia na emeryturę, wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach.

Zgodnie z art. 183 ust. 1 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu wysokości emerytury dla osób nabywających prawo do emerytury w wieku określonym w art. 184, kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym, o którym mowa w art. 24, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę. Do przeliczonego kapitału początkowego stosuje się przepisy art. 173 ust. 3-6.

Istota sporu w niniejszej sprawie sprowadza się do tego, iż emerytura, obliczona dla wnioskodawczynie, na dzień 1 sierpnia 2013 roku, zgodnie z decyzją z dnia 30 maja 2014 roku, jest emeryturą wyższą niż emerytura wnioskodawczynie obliczona na dzień 1 czerwca 2014 roku, pomimo, iż okres składkowy wnioskodawczynie uległ wydłużeniu o 10 miesięcy, a średnia życia zmniejszyła się z 296,6 miesięcy do 290,2 miesięcy.

Zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 25 czerwca 2014 roku, mimo tych oczywistych faktów, należy uznać za prawidłową i to z kilku powodów prawnych.

Wnioskodawczynie wniosek o wypłatę zawieszanej emerytury i jej przeliczenie złożyła w dniu 12 czerwca 2014 roku. Z zestawienia powołanych wyżej przepisów wynika bowiem, że zasadą jest waloryzacja roczna, a waloryzacja kwartalna stanowi odstępstwo, przewidziane dla osób, które przechodzą na emeryturę w ciągu roku kalendarzowego i dla których naliczenie emerytury, przy uwzględnieniu jedynie waloryzacji rocznej, bez dokonania waloryzacji kwartalnych dotyczących okresów po roku, którego dotyczyła waloryzacja roczna, byłoby niekorzystne. Waloryzacja kwartalna, dotycząca ubezpieczonych, którzy mają ustaloną wysokość emerytury w drugim kwartale danego roku, obejmuje więc tylko tych, którzy przejdą na emeryturę w miesiącu kwietniu lub maju, nie zaś w czerwcu, gdyż tych ostatnich obejmie już kolejna waloryzacja roczna.

Wnioskodawczynie przyznano emeryturę począwszy od dnia 1 czerwca 2014 roku, to też prawidłowo organ rentowy kwotę zewidencjonowanej składki na koncie wnioskodawczynie poddał jedynie waloryzacji rocznej, natomiast nie poddał waloryzacji kwartalnej, jak to uczynił w decyzji z dnia 30 maja 2014 roku.

Szczegółowe wyliczenia i różnice w sposobie waloryzacji z decyzji z dnia 30 maja 2014 roku i decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku zawarte są na karcie 15 i 17 akt sądowych.

To spowodowało, iż kwota składki, zewidencjonowanej na koncie wnioskodawczynie, z uwzględnieniem waloryzacji, wynosiła w decyzji z dnia 30 maja 2014 roku 79 125,21 zł, a w decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku – 75 654,28 zł.

Również kapitał początkowy wnioskodawczynie, w decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku, jest niższy niż w decyzji z dnia 30 maja 2014 roku, gdyż, zgodnie z cytowanym wyżej art. 185 ust. 1 ustawy emerytalnej, do udowodnionych okresów składkowych, w decyzji z dnia 30 maja 2014 roku, dodano 75 miesięcy, a w decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku dodano jedynie 65 miesięcy, co spowodowało, iż kapitał początkowy, w decyzji z dnia 30 maja 2014 roku, wynosił 112 623,83 zł, a w decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku – 110 341,55 zł. Ponadto kapitał początkowy, w decyzji z dnia 30 maja 2014 roku, był waloryzowany waloryzacją kwartalną za I kwartał 2013 roku, w wysokości 114,60%, a w decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku – waloryzacją roczną za 2013 rok, w wysokości 104,54%. To spowodowało, iż kapitał początkowy wnioskodawczynie, z uwzględnieniem waloryzacji, wynosił w decyzji z dnia 30 maja 2014 roku 351 161,51 zł, a w decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku – kwotę 313 843,78 zł.

Te czynniki spowodowały, iż emerytura wnioskodawczynie, obliczona według zasad wynikających z art. 183 ustawy emerytalnej, w decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku, jest niższa niż w decyzji z dnia 30 maja 2014 roku, pomimo, iż wnioskodawczynie, w decyzji z dnia 25 czerwca 2014 roku, udowodniła okres składkowy dłuższy o 10 miesięcy, a średnie trwanie jej życia zmniejszyło się do 290,20 miesiąca.

Taki sposób wyliczenia, jak przedstawiono wyżej, wysokości emerytury znajduje odzwierciedlenie również w judykaturze (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 13 lutego 2013 roku, III AUa 757/12, Lex nr 1282781).

Również Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 22 sierpnia 2012 roku (III AUa 325/12, Lex nr 1216319) podniósł, iż „przepisy art. 25 i 25a, ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie naruszają konstytucyjnych zasad równości wobec prawa oraz państwa prawa, albowiem jedynie różnicują sytuację prawną osób pobierających świadczenia z ubezpieczenia społecznego w zależności od długości opłacania składek na te ubezpieczenia, co jest cechą relatywną i dopuszcza takie zróżnicowanie, przy czym nie jest to niezgodne z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Mając powyższe na względzie należy stwierdzić, iż zaskarżona decyzja organu rentowego z dnia 25 czerwca 2014 roku odpowiada prawu i dlatego odwołanie wnioskodawczyni, jako niezasadne, zgodnie z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., podlegało oddaleniu, co znalazło odzwierciedlenie w wyroku.